

ปัญหา และแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอน โครงการใช้ภาษาอังกฤษ
เป็นสื่อการสอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

อโนชา ผสมทรัพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

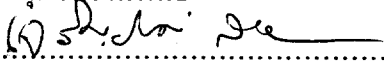
เมษายน 2548

ISBN 974-5021-96-2

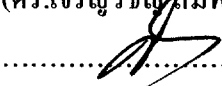
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ อโนชา ผสมทรัพย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

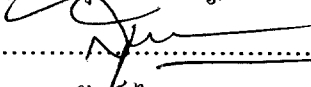
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม)

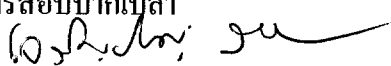
..... กรรมการ

(ดร. สุนทร ชำนาญ)

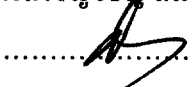
..... กรรมการ

(ดร. สุรัตน์ ไชยชมภู)

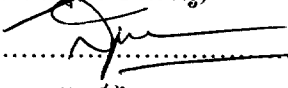
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

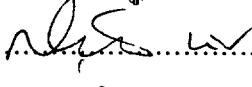
(ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ

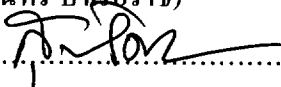
(ดร. สุนทร ชำนาญ)

..... กรรมการ

(ดร. สุรัตน์ ไชยชมภู)

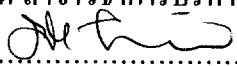
..... กรรมการ

(รศ. ดร. สุนทร บำเรอราช)

..... กรรมการ

(ดร. สุชาดา รัตนวานิชย์พันธ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 12 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2548

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนและส่งเสริมวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร.เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม
ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สมุทร ชำนาญ และอาจารย์ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.สุนทร บำเรอราช และดร.สุชาดา รัตนวานิชย์พันธ์ คณะกรรมการ
สอบปากเปล่า ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิด และแนวทางที่ถูกต้องอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วย
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้ความรู้ และประสบการณ์
อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงวุฒิ ที่ได้กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาเสนอแนะทางพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ขอขอบคุณ
อาจารย์กนกกรันต์ ราชสิงห์ อาจารย์รุ่งทิพย์ พรหมศิริ และอาจารย์ ดร. สุชาดา รัตนวานิชย์พันธ์ ที่
กรุณาแปลงานวิจัยบางส่วนเป็นฉบับภาษาอังกฤษที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำไปใช้ได้ดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารและคณาจารย์โรงเรียนที่เปิดโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็น
สื่อการสอนทุกท่านที่กรุณาดูแล และสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
ขอบคุณผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร ตลอดจนทุกคนในครอบครัวผสมทรัพย์
ที่ช่วยเป็นกำลังใจสำคัญในการทำงานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

คุณประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่พระคุณบุพการีและ
บูรพาจารย์ที่ได้ชี้แนะและวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยจนได้รับความสำเร็จสมดังปรารถนา

อโนชา ผสมทรัพย์

45920862: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ/ โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน

อโนชา ผสมทรัพย์: ปัญหา และแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอนโครงการ
ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

(PROBLEMS AND GUIDELINES FOR ACADEMIC MANAGEMENT OF SPECIAL ENGLISH
PROGRAM IN SCHOOLS UNDER THE COMMISSION OF BASIC EDUCATION, MINISTRY OF

EDUCATION) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม, ค.ค., สมุทร ชำนาญ, กศ.ค.,

สุรัตน์ ไชยชมภู, กศ.ค. 165 หน้า. ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-5021-96-2

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอนโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามที่ตั้งและขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 167 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการจากผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารวิชาการ จำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและนอกกรุงเทพมหานครมีปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารวิชาการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่สำคัญแต่ละด้าน ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการแยกเป็นเอกเทศ ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างค่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ประเมินครูผู้สอนในโครงการทุกคน วิเคราะห์หลักสูตรและแผนการเรียนรู้ เพื่อวางแผนในการจัดหาสื่อการสอน แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูชาวไทยและชาวต่างชาติอย่างค่อเนื่อง วิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรเพื่อกำหนดเครื่องมือวัดผลประเมินผลการเรียน

45920862: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION;

M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PROBLEM AND GUIDELINES DEVELOPMENT OF ACADEMIC

ADMINISTRATION/ SPECIAL ENGLISH PROGRAM IN SCHOOLS

ANOCHA PRASOMSUB: PROBLEMS AND GUIDELINES FOR ACADEMIC
MANAGEMENT OF SPECIAL ENGLISH PROGRAM IN SCHOOLS UNDER THE COMMISSION OF
BASIC EDUCATION, MINISTRY OF EDUCATION. THESIS ADVISOR: CHAROENWIT
SOMPONGTHAM, Ph.D., SAMUUT CHAMNAN, Ed.D., SURAT CHAICHOMPHU, Ed.D. 165. 2004. ISBN
974-5021-96-2

The purpose of this research were to investigate and to compare problems and guided development of academic administration of special English Program in schools under the Office of Basic Education Commission, Ministry of Education, classified by school location and school size. The sample consisted 167 school directors, academic assistant directors and teachers. The instrument employed for collecting the data was a five-level rating scale questionnaire on opinions toward guidelines for the development of academic administration. The statistics used to analyze the data were arithmetic mean, standard deviation, and a t-test.

The findings were as follows:

1. The problems of academic administration, both in general and each particular aspect, were rated at a moderate level, ranking from more to less: academic planning, curriculum and the implementation of curriculum, educational supervision, assessment and evaluation as well as student registration, teaching and learning management, and instructional media.
2. The problems of academic administration in general, compared by the school location, were not significantly different. By considering each particular aspect, it was found that the schools located within Bangkok and outside Bangkok had significantly different problems of academic administration in teaching and learning management at the significant level of .05.
3. The problems of academic administration in general, compared by the school size, were not significantly different. By considering each particular aspect, it was found that schools of moderate size and large size had different problems of academic administration in assessment and evaluation at the significant level of .05.
4. Recommendations for guided development of academic administration were having separate committee in order to evaluate curriculum implementation continuously throughout the academic year, evaluating all teachers in English program, analyzing curriculum and learning plans in order to plan for instructional media, sharing knowledge between Thai teachers and foreigner teachers, analyzing curriculum for specifying assessment and evaluation instrument.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดและพัฒนากาการจัดการศึกษาโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการใช้	
ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน.....	12
สภาพปัจจุบัน และปัญหาการบริหารโรงเรียนสองภาษา.....	16
การบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็น	
สื่อการสอน.....	17
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	65
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำกับข้อมูล.....	70
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	98
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	98
อภิปรายผล.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	115
บรรณานุกรม.....	117
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก.....	127
ภาคผนวก ข.....	132
ภาคผนวก ค.....	163
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	165

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การเปรียบเทียบรายชื้อระหว่างหลักเกณฑ์ปี 2538 และ ปี 2541 กับปี 2544.....	14
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดโรงเรียน และที่ตั้งในแต่ละจังหวัด.....	66
3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน จำแนกตามที่ตั้งและ ขนาดโรงเรียน.....	70
4 จำนวนร้อยละของสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน และตามขนาดของโรงเรียน.....	75
5 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ปัญหาการบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอนโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.....	76
6 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและอันดับที่ปัญหาการบริหาร งานวิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอนโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ.....	77
7 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและอันดับที่ปัญหาการบริหาร งานวิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอนโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้.....	78
8 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและอันดับที่ปัญหาการบริหาร งานวิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอนโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	80
9 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและอันดับที่ปัญหาการบริหาร งานวิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอนโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและอันดับที่ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอน โครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการนิเทศการศึกษา.....	83
11	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและอันดับที่ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอน โครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน.....	84
12	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอน โครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน.....	86
13	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่เปิดสอน โครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกขนาดของโรงเรียน.....	87
14	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	164

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6